

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ НАДАННЯ
МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В КРАЇНАХ ЄС**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Право»

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 3 від 03 жовтня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Правове регулювання відносин в сфері надання медичних послуг в країнах ЄС
Викладач (-і)	Стефанишин Наталія Михайлівна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
E-mail викладача	nataliia.stefanyshyn@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ . Під час вивчення навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами вищої освіти, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання відносин в сфері надання медичних послуг в країнах ЄС» є система законодавства ЄС та законодавства країн ЄС, а також, механізм правового регулювання відносин в сфері надання медичних послуг в країнах ЄС.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається зі <u>змістовного модуля, який включає ряд тем:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика правового регулювання відносин в сфері надання медичних послуг (медичної допомоги, медичного обслуговування) в країнах ЄС. 2. Договір як правова форма надання медичних послуг в країнах ЄС. 3. Правове регулювання проведення медичних досліджень (медичних експериментів) в країнах ЄС. 4. Правове регулювання дефектів надання медичних послуг. Ятрогенна патологія. 5. Правове регулювання медичних експертиз в країнах ЄС. 6. Інформаційно-інноваційні технології в сфері надання медичних послуг в країнах ЄС та їх правове значення. <p><u>Основними джерелами</u> виступають: Декларація про медичну допомогу, орієнтовану на пацієнта; Декларація про політику в галузі дотримання прав пацієнта в Європі; Джакартська декларація про провідну роль зміцнення здоров'я у XXI столітті Європейська соціальна хартія; Європейська хартія прав пацієнтів; Захист осіб з психічними захворюваннями та покращення психіатричної допомоги: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про захист прав та гідності людини щодо застосування біології та медицини; Конвенція про права людини та біомедицину; Лісабонська декларація про права пацієнта; Люблянська хартія з реформування охорони здоров'я; Міжнародний пакт про громадянські і політичні права; Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права; Регламент Європейського парламенту і Ради (ЄС) «Про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних; Договір про функціонування ЄС, Договір про Європейський Союз та низка інших міжнародних актів в сфері надання медичних послуг.</p> <p>Застосування міжнародного законодавства для врегулювання відповідних відносин є одним з основних, відповідальних напрямків роботи державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства. Підготовка фахових юристів повинна бути спрямована на те, щоб випускники вищих юридичних закладів оволоділи необхідними</p>	

знаннями до надання правової допомоги іноземним учасникам правовідносин, а також захисту їх прав та законних інтересів у відносинах, що виникають в сфері надання медичних послуг.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання відносин в сфері надання медичних послуг в країнах ЄС» є оволодіння здобувачами теоретичних знань щодо нормативно-правового регулювання відносин з надання медичних послуг в країнах ЄС та необхідних практичних навичок, які будуть потрібні у провадженні професійної діяльності, а також, будуть корисними у повсякденному житті на фоні високого рівня правосвідомості та підвищення правової культури, недопущення правового нігілізму.

Основними цілями вивчення дисципліни «Правове регулювання відносин в сфері надання медичних послуг в країнах ЄС» є науковий аналіз джерел регулювання відносин в сфері надання медичних послуг в країнах ЄС, забезпечення дотримання прав щодо охорони здоров'я в країнах ЄС.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного, логічного, критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, практики Європейського суду з прав людини та інших європейських і міжнародних судових та правозахисних інституцій.

СК 6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.

СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права України, права ЄС та країн ЄС.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ, які мають міжнародне чи національне значення, а також застосування набутих знань у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

Соціально-гуманітарна ерудованість:

ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання на базі актів національного законодавства України, законодавства ЄС, європейських країн та основоположних принципів міжнародного права.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю та посиланням на відповідне внутрішнє законодавство, законодавство ЄС та/або інші міжнародні нормативно-правові акти.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему, яка потребує вирішення шляхом застосування положень внутрішнього законодавства України, законодавства ЄС та/або інших міжнародних нормативно-правових актів.

Дослідницькі навички:

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні вітчизняні та іноземні джерела, зокрема, акти внутрішнього, європейського та міжнародного законодавства, для повного та всебічного встановлення певних обставин

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини правового характеру, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій та положень законодавства (внутрішнього, європейського, міжнародного).

Комунікація:

ПРН 11. Володіти базовими навичками риторики під час реалізації особи як висококваліфікованого фахівця у сфері вітчизняного, європейського чи міжнародного права.

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів правового значення з розумінням професійного та суспільного контексту.

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій:

ПРН 14. Належно використовувати статистичну інформацію правового характеру, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних, які забезпечать належну реалізацію особи як фахівця в сфері вітчизняного, європейського та/або міжнародного права.

Праворозуміння:

ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи, системи національного права окремих зарубіжних держав та системи права Європейського Союзу.

ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів в Україні та світі.

Правозастосування:

ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях з урахуванням змісту чинного законодавства України, країн ЄС, законодавства ЄС та міжнародних стандартів.

ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях, які виникли в Україні чи на території інших держав.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
8	081 Право	4	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Загальна характеристика правового регулювання відносин в сфері надання медичних послуг (медичної допомоги, медичного обслуговування) в країнах ЄС.	2	4	10
Тема 2. Договір як правова форма надання медичних послуг в країнах ЄС.	2	4	10
Тема 3. Правове регулювання проведення медичних	2	2	10

досліджень (медичних експериментів) в країнах ЄС.			
Тема 4. Правове регулювання дефектів надання медичних послуг. Ятрогенна патологія.	2	4	10
Тема 5. Правове регулювання медичних експертиз в країнах ЄС.	2	2	10
Тема 6. Інформаційно-інноваційні технології в сфері надання медичних послуг в країнах ЄС та їх правове значення.	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf		
Вимоги до письмової роботи	Передбачається виконання 1 письмової модульної контрольної роботи, що виконується на останньому семінарському занятті (абз.1 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачем, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні кафедри цивільного права (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На модульну контрольну роботу виносяться 1 описове завдання, яке оцінюється в 5 балів, 8 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу, 1 коротке запитання, яке оцінюється у 2 бали і задача, яка оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів за письмову модульну контрольну роботу – 20 (пп. 2.4.2.2 МРПОУ).		
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 25 (пп. 2.4.2.1 МРПОУ).		
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, передбачених силабусом. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для недопуску (пп. 3.2.2 МРПОУ). Здобувач не допускається підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав за всі види робіт менше 25 балів (пп. 3.2.3 МРПОУ).		

Підсумковий контроль	Екзамен. Варіанти екзаменаційних завдань, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданні кафедри цивільного права (пп. 3.2.5.1 МРПОУ). Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів), балу за письмову модульну контрольну роботу (максимально 20 балів), балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.4.2.3 МРПОУ) та балу за екзамен (максимально 50 балів) (пп. 2.4.1-2.4.2 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.4.2.4-2.4.2.6 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів.
----------------------	---

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмових модульних контрольних робіт) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види індивідуальних завдань та інструкції щодо їх виконання знаходяться на кафедрі цивільного права та на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення. Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universitytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. пп. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (абз. 2. пп. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Миронова Г.А. Модернізація цивільного законодавства у сфері надання медичної допомоги. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 200 с.
2. Булеца С.Б. Цивільні правовідносини, що виникають у сфері здійснення медичної діяльності: теоретичні та практичні проблеми: дис. докт. юрид. наук / С.Б. Булеца. Одеса, 2020.
3. Сенюта І.Я. Стандарти у сфері охорони здоров'я як джерело правовідносин у сфері надання медичної допомоги // Медичне право. Спеціальний випуск. № 3. 2021.
4. Сенюта І.Я. Цивільні правовідносини у сфері проведення медичних дослідів // Медичне право. № 1 (21). 2020.
5. Островська Б.В. Міжнародно-правове регулювання права людини на життя в контексті біоетики: монографія. Київ: Логос, 2019. 604 с.
6. Права приватної особи в умовах пандемії COVID-19: проблеми здійснення і захисту: монографія / Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Беляков К.І. Запоріжжя: Гельветика, 2020. 404 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Стефанишин Н.М. Правове регулювання відносин в сфері надання медичних послуг в країнах ЄС. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять та забезпечення самостійної роботи здобувачів денної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2026.

Викладач:

**Наталія СТЕФАНІШИН,
доцентка кафедри цивільного права**